

KLIMAAT: EEN SOCIALE KWESTIE

De voorbije weken vond in Glasgow de klimaattop (COP26) plaats. Ondanks het teleurstellende slotakkoord, staat het buiten kijf dat Europa een belangrijke rol te spelen heeft. Denk aan de ambitie om klimaatneutraal te zijn tegen 2050. Een belangrijke mijlpaal is de deadline om tegen uiterlijk 2030 de broeikasgasuitstoot op het Europees grondgebied met minstens 55 procent te verminderen (FIT for 55). Via het duurzaam Europees investeringsplan worden honderden miljarden ter beschikking gesteld om dat beleid te financieren. Een deel van het geld moet er voor zorgen dat de transitie op een sociaal aanvaardbare manier kan gebeuren. Ook België profiteert van die groene investeringen. Frans Timmermans, die voor de Commissie belast is met de uitvoering van de Europese Green Deal, vat het als volgt samen: “de transitie zal eerlijk, groen en concurrerend zijn”.

Het is nog de vraag of België en de deelstaten zich daarbij aansluiten. Het interne geruzie over het ‘Belgisch’ klimaatbeleid zorgt ervoor dat de politieke geloofwaardigheid opnieuw een deuk krijgt en dat het draagvlak verdwijnt voor ingrijpende maatregelen.

De felle stijging van de energieprijzen heeft nog een breuklijn blootgelegd. Het is duidelijk dat moeilijke en ingrijpende keuzes moeten worden gemaakt. En wat voor de ene sociaal is, is voor de andere elitair. Een voorbeeld: Vlaanderen investeert niet in openbaar vervoer, maar promoot de elektrische wagen. Het is zonneklaar dat er begeleidende sociale maatregelen moeten worden genomen om deze energiecrisis en -transitie financieel draaglijk te houden. Het gevaar schuilt er inderdaad in dat de armoede en de kloof tussen rijk en arm zal toenemen. Dat is onaanvaardbaar.

Laat ons toch nog even het beeld in herinnering brengen van de minister van Tuvalu, een eilandengroep in de Stille Zuidzee. Hij hield zijn toespraak voor de COP26 letterlijk tot aan de knieën in het water, want twee van de zeven eilanden zijn intussen door de klimaatopwarming verdwenen.

Terwijl de rijkste 10 procent van de wereldbevolking verantwoordelijk is voor de helft van de wereldwijde CO₂-uitstoot, treft de klimaatcrisis vooral de armste helft die verantwoordelijk is voor minder dan 10 procent van de uitstoot. Een perfecte illustratie dat het klimaat een mondiaal probleem is dat we dus ook op wereldschaal moeten oplossen. De welvaart en welzijn van alle burgers en werknemers hangen ervan af.

Jan Coolbrandt is voorzitter van ACV Openbare Diensten

Reacties: jan.coolbrandt@acv-csc.be